

2022 talousarvioesitys

Kasvun ja oppimisen palvelualue

**Kaupunginjohtajan esitys 1.11.2021 /
Tiedoksi kasvun ja oppimisen lautakunnalle
9.11.2021**

TA-2022 kehyspäättös / kh 27.9.2021 / Ltk:n esitys 5.10.2021

	1000 euroa
TA-2021 raami (talousarvio 2021 + talousarviomuutokset 31.7.)	-210 835
TA-2022 kh:n kehyspäättös	-216 200
Kasvu	-5 365
Kasvu-%	2,5%
Kasvun ja oppimisen lautakunnan ta-2022 esitys 5.10.2021	-219 118
Kasvu	-8 283
Kasvu-%	3,9%
Kasvu-% ilman vuokramuutoksia	2,6%
Ero kehyspäättökseen	-2 918

KJ:n TA-2022 esitys 1.11.2021

	1000 euroa
Kj:n esitys kasvun ja oppimisen palvelualueen TA-2022	-217 568
Kasvu kuluvaan vuoteen	-6 733
Kasvu-%	3,2%
Kasvu-% ilman vuokramuutoksia	1,9%
Ero kehyspäätökseen	-1 368
Ero lautakunnan 5.10. esitykseen	1 550

Muutosehdotukset Itk:n talousarvioesitykseen:

	1000 euroa
Poistetaan perusopetuksen ns. oma opetusryhmien pienentämisavustus 1.8.2022 lukien (vuosivaikutus 1 M€)	400
Syksyn 2022 oppilasmäärän kasvuun perusopetuksessa ei varata resurssia, katetaan muusta opetuksesta (vuosivaikutus 0,84 M€)	350
Kouluverkostoratkaisut 1.8.2022 alkaen (vuositasolla 1,2 M€)	500
Kertaluontoiset henkilöstösäästöt (jakautuu kaikille palveluprosesseille)	300
YHTEENSÄ	1 550

Vaikutusarvioinnit:

	1000 euroa
Poistetaan perusopetuksen ns. oma opetusryhmien pienentämisavustus 1.8.2022 lukien (vuosivaikutus 1 M€)	400

Opetusryhmien pienentämisavustusta on jaettu 1.8.2016 lähtien, jolloin OKM:n avustus opetusryhmien pienentämisavustus pieneni olennaisesti. Avustuksen jakoperiaatteet: oppilasmäärä 70 %, erityisen tuen ja tehostetun tuen oppilaiden lukumäärä 20 % ja vieraskielisten oppilaiden lukumäärä 10 %. Pienet, ns. tuntikehyskoulut eivät ole ko. avustusta saaneet. OKM:n avustus on palautunut entiselle tasolle ja avustus myönnetään vuosittain.

Avustuksen karsiminen kasvattaa ryhmäkokoja, vähentää jakotunteja ja siten oppilaiden mahdollisuuksia saada opettajalta yksilöllisempää ohjausta. Resurssiopettajien määrä vähenee ja oppilaan saama tuki vähenee. Tämä todennäköisesti johtaa raskaampien ja kalliimpien toimenpiteiden tarpeeseen tulevaisuudessa. Avustuksen karsiminen vaikuttaa eri kouluihin eri tavoin. Luokkakoon kasvattaminen ja tuen resurssien väheneminen vaikuttaa negatiivisesti opetuksen laatuun ja oppilaan pääsemiseen omaan potentiaaliin perusopetuksen aikana. Ryhmäkokojen kasvamisella on usein negatiivinen vaikutus työssä jaksamiseen ja se saattaa lisätä sairauspoissaoloja. Kun karsinta katetaan perusopetuksen sisältä, sen vaikutus jakautuu kaikille kouluille.

Sopeutus tarkoittaa tuntimääränä: $1\,000\,000\text{ €} / \text{keskimäärin } 2\,500\text{ €/tunti} = 400\text{ tuntia} = \text{n. } 2\% \text{ kokonaistuntimäärästä, joka n. } 19\,500\text{ tuntia (laskennallisesti } 16\text{ htv).}$

Vaikutusarvioinnit:

	1000 euroa
Syksyn 2022 oppilasmäärän kasvuun perusopetuksessa ei varata resurssia, katetaan muusta opetuksesta (vuosivaikutus 0,84 M€)	350

Ennusteen mukaan Kuopion perusopetuksen kokonaisoppilasmäärän arvioidaan vähenevän noin 30 oppilaalla, mutta alueiden väliset ero ovat merkittävät. Eteläisellä, koillisella ja läntisellä kaupunkialueella oppilasmäärien ennakoitaan kasvavan noin 120 oppilaalla.

Lopullinen sopeutussumma tiedetään vasta ensi keväänä, kun perusopetuksen budjettitarkistukset on tehty syksyn 2022 oppilasmäärän ja resurssipäätösten perusteella.

Sopeutuksesta n. 88 % kohdistuu opetukseen. $740\,000\text{ €} / \text{keskimäärin } 2\,500\text{ €/tunti} = 296\text{ tuntia} = \text{n. } 1,5\% \text{ kokonaistuntimäärästä (laskennallisesti 12 htv)}$. Jos kasvu katetaan sisältä, voi pienten yksiköiden toimintaresurssi jäädä vajaaksi. Jos opettajien opetusvelvollisuus ei täyty koululla, opettajat joutuvat kiertämään eri kouluilla, mistä aiheutuu virkaehtosopimuksen mukaisesti kustannuksia ja kelpoisten opettajien rekrytointihaasteita.

Luokkakokoa joudutaan kasvattamaan kaikilla kouluilla. Isommilla kouluilla se tarkoittaa suurempia luokkakokoja ja pienimmillä tuntikehyskouluilla se tulee tarkoittamaan luokkakoon kasvamisen lisäksi myös entistä useammin yhdysluokkaopetusta. Luokkakokojen kasvattamisella on negatiivinen vaikutus opetuksen laatuun. Se saattaa myös vaikuttaa henkilöstön työssä jaksamiseen.

Vaikutusarvioinnit:

	1000 euroa
Kouluverkostoratkaisut 1.8.2022 alkaen (vuosivaikutus 1,2 M€)	500

Jotta verkostoratkaisut olisivat toteutettavissa 1.8.alkaen, päätökset tulisi tehdä syksyllä 2021.

Verkostoratkaisut pidentävät koulumatkoja, mikä voi vaikuttaa lasten hyvinvointiin ja vähentää harrastuksiin osallistumista. Verkostoratkaisut voivat vaikuttaa alueiden vetovoimaan.

Toisaalta isommissa koulussa kouluterveydenhuollon, erityisopetuksen ja oppilashuollon palveluja on enemmän, jolloin oppilaan tarvitseman tuen saaminen varmistuu ja monipuolistuu. Isommissa koulussa myös aineenopettajien opetusvelvollisuus täyttyy ja osaavan henkilöstön rekrytointi onnistuu paremmin.

Opetuksen laatu on parempaa, sillä aineenopettajilla on kelpoisuus opettamaansa aineeseen. Oppilaille voidaan tarjota myös enemmän valinnaisia opintoja. Näillä lisätään oppilaiden tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä parannetaan jatko-opintomahdollisuuksia.

Verkostoratkaisulla voidaan turvata kuntakeskukset, joissa on yksi riittävän iso ja elinvoimainen koulu, jossa voidaan tarjota laadukasta opetusta ja tukea. Syntyvyyden laskun myötä näyttää siltä, että ilman verkostoratkaisua osa entisten kuntakeskusten kouluista pienenee alle yksisarjaiseksi kouluksi. Aineenopetus vuosiluokilla 7 – 9 sekä oppilaiden tuki ovat erittäin vaikea toteuttaa ja opetuksen laatu kärsii suuresti. Ilman verkostoratkaisua osa opetussuunnitelman määräyksistä ei toteudu.

Opetus 60 % ja vuokrat 40 %. Opetus: 720 000 € / keskimäärin 2 500 €/tunti = 288 tuntia = n. 1,5 % kokonaistuntimäärästä (laskennallisesti 12 htv).

Vaikutusarvioinnit:

	1000 euroa
Kertaluontoiset henkilöstösäästöt	300

Kertaluontoiset henkilöstösäästöt (lomarahavapaat ja palkattomat vapaat) kohdistuvat kaikille palveluprosesseille vuoden 2021 toteutuman perusteella. Varhaiskasvatuspalvelut 150 000 €, perusopetuspalvelut 65 000 €, lukiokoulutus 4 000 €, kasvun ja oppimisen tuen palvelut 60 000 € ja tukipalvelut 6 000 €, yhteensä 300 000 €.

Varhaiskasvatuspalveluissa mm. muuttuneen henkilöstömitoituksen vuoksi voi olla entistä vaikeampaa myöntää vapaita niin, että niihin ei tarvita sijaista. Lomarahavapaat ja palkattomat vapaat ilman sijaistarvetta voivat olla mahdollista esim. vain kesäaikana ja koulujen loma-aikoina, jolloin toiminta keskitetään tiettyihin yksiköihin.

Perusopetuksen sopeutustoimenpiteet voivat vaikeuttaa henkilöstömenosäästöihin pääsemistä.

Talousarvioon sisältyvät muut riskit:

- **Varhaiskasvatuspalvelut:**

- Kunnallisen päivähoidon henkilöstömäärärahan ja palvelusetelimenoihin varatun määrärahan riittävyys on haasteellista mikäli lapsimäärä lähtee kasvamaan tämän syksyn määrästä, talousarvio ei sisällä esim. palvelusetelin indeksitarkistukseen resurssia

- **Lukiokoulutus:**

- Oppivelvollisuuden laajenemiseen varattu määräraha ei todennäköisesti tule riittämään, mutta lautakunnan linjauksen mukaan mahdollisen ylityksen osalta tullaan tekemään talousarviomuutosesitys.

Koonti toimintatulojen ja -menojen muutoksista / Ltk:n esitys 5.10.2021

	1000 euroa
Henkilöstömenojen muutokset (mm. palkankorotukset ja sivukulujen muutokset)	-1 346
Sisäisten vuokrien muutos tilamuutoksista johtuen , 5,5% (ta-2021/-50 715 000 € ja ta-2022/-53 503 000 €)	-2 788
Lakimuutokset (kustannukset katetaan valtionosuuksilla):	
Varhaiskasvatusmaksujen alenemisen vaikutus vuodelle 2022 (muutos 1.8.2021 alkaen) - vaikutus asiakasmaksuihin -260 000 € ja palvelusetelimenoihin -673 000 €	-933
Varhaiskasvatustien muutos 1.8.2022 – kolmiportaisen tuen laajeneminen varhaiskasvatukseen. Edellyttää erityisopetuksen tarkastelua (veo/2 htv/5 kk) ja varhaiskasvatuksen hallinnon resurssien tarkastelua (1htv)	-42 -40
Varhaiskasvatuslaki muuttui 1.8.2021 alkaen ja siinä muutettiin henkilöstön mitoitus koskevaa säädöstä. Uudessa mitoituksessa ei ole mahdollista poiketa henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä, ei edes yllättävissä tilanteissa. Lakimuutos kiristää mitoituksissa pysymistä ja edellyttää nykyisen varahenkilöstön määrän kasvattamista nykyisestä 12 työntekijästä kuudella työntekijällä (1 työntekijä/alue), yhteensä 18 työntekijään.	-300
Kotikuntakorvaukset vm:n laskelman mukaan (tulot kasvaa n. 240 000 €, menot kasvaa n. 550 000 €)	-310

Koonti toimintatulojen ja -menojen muutoksista

	1000 euroa
<p>Lakimuutos / oppivelvollisuuden laajeneminen, maksuton toinen aste (valtionosuus kattaa lisäkustannukset):</p> <ul style="list-style-type: none"> Maksuton toinen aste (laitteet, opiskelumateriaalit, ylioppilastutkinto ja muut materiaalit, oppivelvollisuusohjaaja, hallinto VM:n laskelman mukaan -741 M€ - -0,280 M€ (sisältyy TA2021 raamiin) 	-461
<p>Lakimuutos / lukiolaki>uusi OPS, edellyttävät lisää resurssia:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lukion opinto-ohjaus (2 htv) (toinen jo aloittanut) Lukion erityisopetus (1 htv) (valittu jo syksylle) 	-120 -60
<p>Lakimuutos / erityisopetuksen lainsäädännön uudistus parhaillaan käynnissä, lähikouluperiaatteen / inklusion vahvistaminen (tuen tarjoaminen oppilaan lähikoululla</p> <ul style="list-style-type: none"> Erytisopettajaresurssi 1 htv NEPSY(Neuropsykiatrinen kuntoutus) - ja muut koulutukset 	-60 -60
<p>Lakimuutos: Velvoittava henkilöstömitoitus kuraattori- ja psykologipalveluihin (alustava tieto mitoituksesta / kuraattorit 670 opp./htv ja psykologit 780 opp./htv)</p> <ul style="list-style-type: none"> haettu valtion erityisavustusta syksylle 2021 ja vuodelle 2022, omarahoitusosuus 30 % -jolloin kustannuksiksi jäisi v. 2022 kk-ohjaaja mitoituksen osalta tulot 360 000 € ja menot -514 000 €,netto - 154 000 € (vuokrat -72 000 € sisältyy sisäisiin vuokramuutoksiin): 1.1.2022 kuraattorien lisäys 6 htv x -60 500 € = -363 000 € + 1.8.2022 kuraattorien lisäys 6 htv x -60 500 € = 151 250 € + vuokrat -72 000 € 1.8.2023 psykologien lisäys 5 htv x -65 000 € = -325 000 €/v ja 5 kk/-135 000 € 	-154

Koonti toimintatulojen ja -menojen muutoksista

	1000 euroa
Päiväkotihoidon tarpeen lisääntyminen, sekä lisäksi ryhmäkokojen pienentäminen ja henkilöstömitoituksen muutos, joka on johtanut myös päiväkotinvestointeihin.	-1 175
Lasten käyttäytymisen säätelyn ja tunne-elämän haasteiden lisääntyminen ja monimuotoistuminen - ProVaka-koulutusprosessi	-30
Valmistavan opetuksen aloittaminen esiopetuksessa , pilotti aloitetaan 1.8.2021 kahdella kieli- ja kulttuuriopettajalla ja 1.8.2022 toimintaa laajennetaan koko kaupunkia koskevaksi ja palkataan 4 opettajaa lisää, toimintaan saadaan erillinen valtionosuus	-166
Nuorten palveluiden kehittäminen/parantaminen:	
- Rock Academy hankkeen jatko omana toimintana (nuorten bändien toimintaan ja valmennukseen huomattava parannus), liikkuvan nuorisotyön (Wauton) ylläpito, Lippumäen skeittialueen ylläpito	-45
- Koulunuorisotyöntekijöiden vakiinnuttaminen hankkeen jälkeen (3 x 7 kk)	-70

Koonti toimintatulojen ja -menojen muutoksista

	1000 euroa
Servican palveluhintojen korotukset: ateriapalvelut: varhaiskasvatus 1 % (50 t€) ja muut käyttäjäpalvelut 8 t€	-58
Oppilasmäärän muutokset perusopetuksessa: <ul style="list-style-type: none">Perusopetuksen kokonaisoppilasmäärä laskee ennusteen mukaan hieman n. 30 oppilaalla, mutta alueiden väliset erot ovat merkittävät. Eteläisellä, koillisella ja läntisellä kaupunkialueella oppilasmäärien ennakoidaan kasvavan noin 120 oppilaalla	-350
Koulukuljetussopimuksen hinta laskee (ta-2021/ 4 600 000 € ja ta-2022/4 400 000 €)	200
Vähennetään perusopetuksen kansainvälisen toiminnan määrärahaa	85
TA-2021 raami (talousarvio 2021 + talousarviomuutokset 31.7.)	-210 835
TA-2022 kasvu	-8 283
Ta-2022 esitys / ltk. 5.10.2021	-219 118
Kasvu-%	3,9%
Kasvu-% ilman vuokramuutoksia	2,6%